

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛІНГУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В даній статті розглянуто способи удосконалення контролінгу в системі управління підприємства. Визначено необхідність впровадження сучасного контролінгу на підприємстві.

Ключові слова: контролінг, система контролінгу, концепція контролінгу, інформаційна система.

Abstract

In this article we consider ways to improve controlling in the enterprise management system. The necessity of introduction of controlling in the enterprise is determined.

Keywords: controlling, system of controlling, concept of controlling, IT system.

Низький рівень менеджменту є однією з вагомих передумов виникнення кризових ситуацій на вітчизняних підприємствах. Досить часто помилкові управлінські рішення є причиною банкрутства підприємств. Вагомим фактором, що має вплив на прийняття неефективних управлінських рішень, є відсутність належної системи контролінгу. У сучасних умовах питання організації системи контролінгу є досить актуальним, тому що добре організована система контролінгу має позитивне значення для прийняття, реалізації, контролювання та аналізування управлінських рішень [1].

На сьогоднішній день науковці приділяють значну увагу особливостям організації системи контролінгу, наявних проблем та можливості її подальшого використання на українських підприємствах. Завданням щодо розробки та впровадження системи контролінгу на підприємствах приділяли увагу українська та зарубіжні фахівці: Л. Пустовіт, Ю. Журавльова, І. Давидович, О. Зоріна, О. Григорів, Л. Ліпич, О. Мелих, О. Терещенко та інші [2].

Контролінг – це концепція ефективного управління підприємством, а також забезпечення умов його довгострокового перебування в ринковому середовищі, що тягне за собою розроблення поведінки фірми, створення системи обліку витрат, забезпечення зворотного зв'язку при регулюванні діяльністю, активізацію мотивації, комунікації та інше.

Сучасною концепцією в управлінні підприємством є контролінг, що має здатність підтримки внутрішнього балансу економіки підприємства та формуванні інформації про доходи та витрати, що має вплив на приймання управлінських рішень [3]. Контролінг має змогу прогнозувати результати діяльності підприємницької діяльності, підвищує якість управління підприємством, направляючи роботу різних підрозділів на досягнення поставлених задач.

Контролінг разом з керівництвом становить основу управління на підприємстві і тим самим інтегрується у загальну систему управління підприємством [4].

На теперішній момент чимало підприємств стикаються з неефективністю системи контролінгу, яка спричинена нездатністю елементів контролінгу впоратися з поставленими задачами. Помилки, які виникають при роботі системи контролінгу пов'язані з бездієвістю системи. Правильно побудована система контролінгу повинна бути спрямована «вперед», а не «назад». А саме, перед нею ставлять задачі не лише звітувати про фактично проведені витрати або отримані прибутки, а забезпечення управління підприємства повною, достовірною і якісною інформацією, яка стосується прийняття рішень із планування майбутніх доходів і витрат.

До головних причин, які спонукають до розвитку контролінгу на підприємствах відносять:

- 1) нестабільність зовнішніх та внутрішніх факторів;
- 2) потреба у нових та модернізації існуючих систем управління, що забезпечують стійкість підприємства;
- 3) значні зміни в інформаційному забезпеченні;
- 4) відсутність механізму внутрішньої комунікації.

Важливим є момент, що орієнтація контролінгу напрямлена на майбутнє. Колишній досвід представляє інтерес лише тоді, коли має вплив на майбутнє та допомагає реалізації мети.

До способів вдосконалення системи контролінгу відносять [5]:

- 1) зменшення часу подання інформації та прийняття рішень, тобто підприємству необхідне щомісячне аналізування запланованих та фактичних показників результатів діяльності;

- 2) прозорість та достовірність інформації;
- 3) застосування інформаційних технологій;
- 4) стратегічне планування;
- 5) організація служби контролінгу.

Проте, більшість фірм не можуть собі дозволити збільшувати штат своїх працівників, але кінцевим етапом вдосконалення системи фінансового контролінгу є організація служби фінансового контролінгу. Дана служба на кожному підприємстві може організуватися індивідуально, наприклад, на одному підприємстві функції може виконувати один контролер, а на іншому – взаємопов'язані відділи (відділ економічного аналізу, відділ планування та відділ внутрішнього обліку).

Якщо розглядати більш детально, то контролінг – відособлена система, завдання якої полягає у перетворенні методів обліку, аналізу, планування, контролю і координації в єдину систему, завданням якої є обробка отриманої інформації та прийняття управлінських рішень, які орієнтовані на виконанні завдань, що представлені підприємству [6].

Для успішної реалізації контролінгу на підприємстві доцільно сформувати цільовий функціональний підрозділ – відділ системного аналізу та контролінгу. Основними завданнями даного сучасного підрозділу є: загальне керівництво впровадженням структурно-функціональної моделі контролінгу на підприємстві, економічний аналіз діяльності підприємства, контроль динаміки показників управління, контроль правильності виконання організаційних та методичних рішень. Отже, з огляду на вищенаведене можна зробити висновок, що головна роль в системі управління підприємством належить саме контролінгу, який є сучасною та однією з найефективніших систем управління підприємством.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Говорушко Т. А. Проблемні аспекти впровадження контролінгу в Україні / Т. А. Говорушко, Д. О. Кроніковський // Економічний часопис – XXI. – 2011. – № 1–2. – С. 23–28
2. Іванова З. О. Особливості формування системи контролінгу на підприємствах / З. О. Іванова // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 6. – С. 136–142.
3. Шило В. П. Роль контролінгу в системі управління підприємством / В. П. Шило, С. Б. Ільїна, І. Ю. Меньша // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – № 1. – С. 45–50.
4. Клімович Т. А. Аналіз інформаційного забезпечення контролінгу на підприємствах / Т. А. Клімович, О. М. Ситняк // Нові технології : науковий вісник КУЕІТУ. – 2011. – № 1 (31). – С. 82–87.
5. Ліпич Л. Г. Контролінг в системі антикризового управління / Л. Г. Ліпич, І. О. Гадзевич // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2012. – № 722. – С. 377–381.
6. Єсаян Е. М. Напрями удосконалення системи фінансового менеджменту на промисловому підприємстві / Е. М. Єсаян // Вісник Донецького національного університету. – 2009. – № 1. – С. 34–40.

Цирульніков Володимир Сергійович - студент групи МОп -14б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Науковий керівник: Нікіфорова Лілія Олександрівна - к.е.н., доцент каф. ЕПВМ, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Tsyurulnikov Volodymyr S. - student of Management and Information Security Faculty of Vinnytsia National Technical University, Vinnytsa.

Supervisor: Nikiforova Liliya Oleksandrivna – Ph.D. (Econ.), Associate Professor, Associate Professor of Business Economics and Production Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsa.